

**Program wychowawczo- profilaktyczny
Przedszkola Samorządowego Nr 76
„Na Zielonych Wzgórzach”**

Opracowały:

Urszula Maria Kownacka

Irena Bańkowska

Białystok, wrzesień 2017 r.

Podstawa prawna:

1. Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949), ogłoszona dnia 11 stycznia 2017 r., obowiązująca od dnia 1 września 2017 r.
2. Podstawa programowa wychowania przedszkolnego dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz innych form wychowania przedszkolnego (Załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. ,poz. 356)

Z dniem 1 września 2017 r. na mocy przepisów ustawy Prawo oświatowe wprowadzono warunki umożliwiające wzmocnienie wychowawczej funkcji szkoły. (art. 4 ust. pkt 24 oraz art. 26). W definicji podstawy programowej wychowania przedszkolnego i podstawie programowej kształcenia ogólnego (art. 4 pkt. 24) rozszerzono zakres zadań o treści wychowawczo- profilaktyczne dla szkoły, w tym do realizacji na zajęciach z wychowawcą. Wprowadzono definicję **wychowania**: *„wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmocniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży”* (art. 1 pkt 3 Ustawy Prawo oświatowe).

Zgodnie z przepisem art. 26 ustawy Prawo oświatowe, połączono i na nowo opracowano Program wychowawczy Przedszkola Samorządowego Nr 76 „Super Przedszkolak” i Program profilaktyczny „Bezpieczni przedszkolacy” jako **jeden dokument** zawierający treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym.

Podstawowym celem i założeniem programu wychowawczo-profilaktycznego jest kształtowanie u dzieci prawidłowych postaw oraz wyposażenie w niezbędne wiadomości i umiejętności w zakresie funkcjonowania w społeczeństwie, a także w zakresie bezpieczeństwa, rozpoznawania i przeciwdziałania zagrożeniom we współczesnym świecie, oparte na współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Cele szczegółowe programu:

1. Rozwijanie umiejętności zgodnego współżycia i współdziałania z rówieśnikami , polubownego rozwiązywania spraw konfliktowych i dochodzenia do kompromisu.
2. Budowanie systemu wartości tj. życzliwości, tolerancji, uczciwości, sprawiedliwości, odpowiedzialności, odróżniania dobra od zła, szczerości, przebaczenia, cierpliwości.

3. Nabywanie wiedzy i umiejętności umożliwiających prowadzenie zdrowego stylu życia.
4. Nabywanie umiejętności prawidłowego podejmowania i pełnienia ról społecznych adekwatnych do etapu życia i rozwoju osobowego, w tym kształtowanie postaw prospołecznych również poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu.
5. Rozwijanie umiejętności kulturalnego współżycia z ludźmi, stosowania form grzecznościowych.
6. Wzmacnianie u dzieci poczucia własnej wartości, wiary we własne siły, możliwości i umiejętności jako czynnika motywującego do kontynuacji określonego stylu życia.
7. Wyposażenie dzieci w niezbędne wiadomości i umiejętności z zakresu dbania o bezpieczeństwo swoje i innych.
8. Wdrażanie do rozpoznawania sytuacji zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu.
9. Wyrabianie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach, zwracania się o pomoc do osób dorosłych.

Cele programu wyznaczają kierunki działań wychowawczo- profilaktycznych w zakresie podstawowych dziedzin życia przedszkolnego tj.: samoobsługa, zabawy samorzutne, zajęcia i zabawy zorganizowane, spożywanie posiłków, spacer, wycieczki, zabawy na powietrzu, imprezy, uroczystości.

Aspekty realizacji celów skierowanych do dzieci zostały opracowane w odniesieniu do relacji z innymi ludźmi i ujęte w formie następujących **zadań**:

- „Jestem koleżeński”;
- „Kontroluję swoje zachowanie”;
- „Jestem kulturalny”;
- „Dbam o swoje zdrowie i bezpieczeństwo”;
- „Dostrzegam swoje mocne strony”;
- „Wiem kim jestem, kim są moi rodzice, gdzie mieszkam”.

Lp.	Zadania	Kryteria sukcesu	Sposoby realizacji
1.	Jestem koleżeński	<ul style="list-style-type: none"> - Uznawanie prawa innych do zabawy, uczestnictwa w zajęciach, rozmowach; - Współdziałanie z rówieśnikami; - Szanowanie działalności 	<ul style="list-style-type: none"> - Zawarcie kontraktu grupowego – ustalenie zasad reguł postępowania, zgodnej, bezpiecznej zabawy; - Promowanie przykładowych relacji osobowych,

		<p>oraz własności innych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dzielenie się zabawkami lub czasem korzystania z danej zabawki; - Czerpanie radości z dawania , przygotowywania niespodzianek; - Serdeczne odnoszenie się do innych osób; - Poszanowanie i akceptacja inności, tolerancja i wrażliwość na drugiego człowieka. 	<ul style="list-style-type: none"> - Zabawy integracyjne, tematyczne, dydaktyczne; - Indywidualne rozmowy z dziećmi; - „Co się dzieje, gdy ktoś nie dotrzymuje umów?”- zrozumienie przez dzieci, że aby przebywać i bawić się z innymi potrzebne jest przestrzeganie zasad; - Budowanie świata wewnętrznych przeżyć, doświadczeń i ocen; - Omawianie historyjek obrazkowych przedstawiających konflikty społeczne; - Odgrywanie scenek ilustrujących właściwe zachowanie ; - Przewidywanie „co by było gdyby...” - Przygotowywanie miłych niespodzianek kolegom (np. laurka z okazji urodzin); - „W czym jesteśmy podobni, a w czym się różnimy?”- dostrzeganie różnic i podobieństw między dziećmi, kształtowanie postawy akceptacji, empatii wobec odmienności. - Udzielanie przez dzieci pomocy koleżankom , kolegom w różnych sytuacjach; opieka nad młodszymi, słabszymi lub nowymi kolegami;
2.	Kontroluję swoje zachowanie	<ul style="list-style-type: none"> - Wskazywanie tego, co dobre a co złe; - Rozpoznawanie i nazywanie uczuć, emocji; - Mówienie umiarkowanym głosem, unikanie krzyku; - Podejmowanie prób rozwiązywania konfliktów na drodze negocjacji, porozumienia; - Eliminowanie zachowań 	<ul style="list-style-type: none"> - Słuchanie opowiadań, bajek, w których wyeksponowane jest dobro, prawda, miłość- ocena postępowania bohaterów; - „Miny i minki”- wyrażanie, rozpoznawanie i nazywanie uczuć, emocji; - Zabawy przeciw agresji wg R.Portmann; - Bajki terapeutyczne; - Zabawy pozwalające na

		<p>agresywnych;</p>	<p>rozładowanie napięć emocjonalnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odgrywanie scenek prezentujących różne rozwiązania konfliktów, nieporozumień; - Rozumienie przysłowia „Nie czyni drugiemu, co tobie niemiłe”; - „ Czasem jest mi dobrze, czasem jest mi źle”- poznawanie różnych uczuć, próby radzenia sobie z nimi; - Systematyczne prowadzenie rozmów, wyjaśnień, wymiany zdań, argumentów dotyczących własnych odczuć, ocen, liczenie się z odczuciami innych;
3.	Jestem kulturalny	<ul style="list-style-type: none"> - Uważne słuchanie, nieprzerywanie wypowiedzi innych; - Stosowanie zwrotów grzecznościowych; - Kulturalne zachowanie się przy stole, podczas spożywania posiłków; - Prawidłowe posługiwanie się sztucami; - Szanowanie wspólnych zabawek i odkładanie ich na wyznaczone miejsce; - Kulturalne zachowanie się podczas wycieczek, koncertów, przedstawień teatralnych; 	<ul style="list-style-type: none"> - „Poznajemy zalety savoir-vivr’u”- historyjki, wypowiedzi, odgrywanie scenek; - „Urządzamy przyjęcie”- zabawa tematyczna; - „Czarodziejskie słowa”- używanie na co dzień form grzecznościowych: dzień dobry, do widzenia, proszę, przepraszam, dziękuję; - Poznawanie opowiadań, wierszy , piosenek na temat używania i znaczenia zwrotów grzecznościowych; - Uczestniczenie w koncertach muzycznych, przedstawieniach- właściwe zachowanie się; - Uwrażliwianie na potrzeby innych- np. spokojne i ciche zachowanie się , gdy inni odpoczywają, źle się czują; opieka nad słabszymi lub nowymi kolegami;
4.	Dbam o swoje zdrowie i bezpieczeństwo	<ul style="list-style-type: none"> - Reagowanie na sygnał nauczyciela; - Informowanie o swoich dolegliwościach; 	<ul style="list-style-type: none"> - „W zdrowym ciele zdrowy duch”- zabawy i ćwiczenia ruchowe w sali i na placu przedszkolnym;

		<ul style="list-style-type: none"> - Zachowanie bezpieczeństwa podczas zabaw w sali i na placu przedszkolnym, oraz podczas wycieczek i spacerów - Ostrożność w kontaktach z osobami obcymi; - Rozumienie zakazu spożywania nieznanymi substancjami i lekarstw - Ostrożność w kontakcie ze zwierzętami ; - Znajomość zasad bezpiecznego poruszania się po drodze; - Przestrzeganie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania w środkach komunikacji publicznej, autokarze <ul style="list-style-type: none"> - Przestrzeganie zakazu manipulowania różnego rodzaju sprzętem elektrycznym, gazowym, wodociągowym bez nadzoru dorosłych - Wyrabianie świadomości szukania pomocy w sytuacji zagrożenia – poznanie technik radzenia sobie w niebezpiecznych sytuacjach - Znajomość adresu zamieszkania; adresu przedszkola - Dbanie o wygląd, higienę osobistą oraz czystość otoczenia; 	<ul style="list-style-type: none"> - Historyjki obrazkowe przedstawiające bezpieczne i zagrażające bezpieczeństwu zabawy; - „Bezpieczne zabawy”- wypowiedzi, opowiadania; wykonanie prac plastycznych; <ul style="list-style-type: none"> - „Dbam o bezpieczeństwo swoje i innych”- zabawy dramatyczne, scenki sytuacyjne, utwory literackie - „ Jak dbać o zdrowie?” - spotkanie z lekarzem - „Pielęgniarka radzi”- spotkanie z pielęgniarką; - „Policjant ostrzega”- spotkanie z funkcjonariuszem policji; - „Umiem bezpiecznie poruszać się po drodze” - wycieczki na skrzyżowanie; symulacje w sali; - Spotkania z funkcjonariuszami Straży Miejskiej- programy: <i>Autochodzik, Obcy- niebezpieczny, Spotkania z psem;</i> - Nauka numerów telefonów alarmowych- 112, 999, 998, 997; rozumienie ich znaczenia; - „Moje miasto”, „Mój dom”- poznanie miejsca zamieszkania, adresu; - „Jestem przyjacielem przyrody”- cykl zajęć i zabaw edukacyjnych; spotkania z leśnikiem; uwrażliwienie na kontakt z dzikimi zwierzętami; roztaczanie opieki nad roślinami i zwierzętami. - „Dbam o swoje otoczenie”- dostrzeganie negatywnych skutków zanieczyszczenia powietrza, wody, gleby; warsztaty ekologiczne; - Rozmowy indywidualne,
--	--	---	---

			w małych zespołach, na forum grupy.
5.	Dostrzegam swoje mocne strony	<ul style="list-style-type: none"> - Samodzielne wykonywanie czynności samoobsługowych; - Odpowiedzialność za swoje postępowanie, zachowanie; - Radzenie sobie w nowych i trudnych sytuacjach; - Odkrywanie własnych talentów i rozwijanie uzdolnień; - Podejmowanie nowych zadań, pozbywanie się lęku w dążeniu do celu; - Wiara we własne siły i możliwości; - Wykazywanie inicjatywy w działaniu; - Nie uleganie wpływom, umiejętność obrony swojego zdania, systemu wartości; 	<ul style="list-style-type: none"> - „Potrafię być twórczy”- nauczanie dzieci realizowania własnych pomysłów oraz koncentracji uwagi. - Zabawy kreatywne- rozwijanie twórczego myślenia poprzez ćwiczenia typu: „przekształcenia”, nadawanie nazwy, „podobieństwa” oraz inne. - „Co już potrafię?”- poprawa samooceny dzieci poprzez skupienie uwagi na ich umiejętnościach, sukcesach i mocnych stronach. - Rozmowy , zabawy dydaktyczne oraz działania indywidualne, w małym zespole, na forum grupy.
6.	Wiem, kim jestem, kim są moi rodzice, gdzie mieszkam.	<ul style="list-style-type: none"> - Wiedza o sobie i swojej rodzinie; - Uczestnictwo w uroczystościach o charakterze rodzinnym; - Zainteresowanie oraz wiedza o swojej miejscowości, regionie i kraju, znanych Polakach; - Znajomość i szacunek do symboli narodowych; - Uczestnictwo w uroczystościach o charakterze patriotycznym; - Sumienność i uczciwość w realizacji codziennych zadań i obowiązków; - Troska o tożsamość; 	<ul style="list-style-type: none"> - „Moja rodzina, mój dom, moje miasto”- zajęcia edukacyjne, rozmowy, zabawy. - „Białystok- moje miasto” konkurs plastyczny. - „Podlasie- moja mała ojczyzna” cykl zajęć edukacyjnych. - „Jestem Polakiem” - zajęcia edukacyjne, zabawy, rozmowy i pogadanki związane ze świętami narodowymi - „Patriotyczne śpiewanie” uroczystość z okazji Święta Niepodległości; - Wykonywanie kotylionów, dekoracja przedszkola i sal w barwach narodowych; - Nauka hymnu, wierszy o tematyce patriotycznej, słuchanie wybranych pieśni patriotycznych z nagrań CD i

			<p>innych;</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Podlaskie Nutki”, koło edukacji regionalnej; - „Sławni Polacy” - poznawanie nazwisk znanych Polaków i ich działalności - Wycieczki do Muzeów: Wsi, Historycznego, Wojska, oraz Galerii Ślndzińskich; - Poznawanie legend, baśni, opowiadań pochodzących z regionu, a także związanych z historią państwa polskiego. - „Święto Rodziny”- festyn; Uroczystości z okazji Świąt Bożego Narodzenia, Wielkanocy, Dnia Babci i Dziadka <ul style="list-style-type: none"> - integracja środowiska przedszkolnego i rodzinnego. - Spacer, wycieczki po swojej miejscowości, swoim regionie.
--	--	--	--

Wzory zachowań, kształtowanie norm, zasad, wartości w zdecydowanej mierze odbywa się w środowisku rodzinnym wychowanków. Niezbędne jest zatem współdziałanie obu środowisk- rodzinnego i przedszkolnego.

Zamierzenia programowe w stosunku do rodziców wychowanków:

- Tworzenie spójnego środowiska wychowawczego: przedszkole i rodzina; wspieranie rodziców w procesie wychowawczym i pomoc w rozwijaniu ich kompetencji wychowawczych;
- Uświadomienie rodzicom konieczności ujednolicenia oddziaływań wychowawczych w domu i przedszkolu;
- Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym przedszkola oraz zasadami i regułami przyjętymi przez nauczycielki;
- Zaopiniowanie programu wychowawczo- profilaktycznego przez Radę Rodziców;
- Udział rodziców w spotkaniach z psychologiem , pedagogiem;

- Udział rodziców w zebraniach, spotkaniach indywidualnych, zajęciach otwartych i warsztatach.

Formy nagradzania zachowań respektujących ustalone normy i zasady zachowania:

- Nagradzanie uznaniem i pochwałą indywidualnie, przed całą grupą, przed rodzicami;
- Nagradzanie przez sprawianie przyjemności dziecku przez nauczyciela lub kolegów w kontaktach indywidualnych lub na forum całej grupy;
- Darzenie dziecka szczególnym zaufaniem, np. zwiększając zakres jego samodzielności;
- Przywilej pełnienia dyżurów lub wykonywanie prostych czynności wskazanych przez nauczyciela;
- Drobne nagrody rzeczowe, np. emblematy , nalepki (minki, serduszka, słoneczka itp.).

Ewaluacja

W ewaluacji uwzględnia się odczucia wychowanków, opinie rodziców, nauczycieli oraz innych pracowników przedszkola.

Sposoby ewaluacji:

- Analiza dokumentów- dzienniki, plany miesięczne w poszczególnych grupach;
- Arkusze obserwacji wychowanków;
- Ankiety kierowane do rodziców;
- Wywiad otwarty wśród dzieci i rodziców;
- Ocena realizacji programu na końcowej Radzie Pedagogicznej.

Program wychowawczo-profilaktyczny przeznaczony jest do realizacji dla dzieci 3 -6 letnich. W programie nie uwzględniono podziału na grupy wiekowe pozostawiając nauczycielom swobodę w doborze treści, uzależnioną od zainteresowań dzieci, ich możliwości percepcyjnych i dojrzałości emocjonalno-społecznej.

Program ma charakter otwarty, jego treści mogą być rozszerzone w zależności od zainteresowań dzieci, inwencji nauczyciela oraz warunków i środków dydaktycznych jakimi dysponuje przedszkole.